

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Liselotte Franssen
<i>Onderwerp</i>	Zonne-energie
<i>Datum</i>	02-11-2021

Kennisnemen van

De behaalde resultaten met betrekking tot zonne-energie in Goirle en in de regio, en de heroverweging van nieuwe aanvragen zonneweides als gevolg van recente ontwikkelingen.

Inleiding

Uw raad heeft op 15 januari 2019 de nota Zonnewijzer en Windrichting vastgesteld. Daarbij heeft uw raad het college van burgemeester en wethouders opgeroepen om aan de slag te gaan met de opwek van duurzame elektriciteit binnen onze gemeente. De afgelopen periode is hard gewerkt. Het Afwegingskader Zonneparken is vastgesteld. Ook de REKS 1.0 is vastgesteld. Deze beleidskaders krijgen een concrete vertaling in de nieuwe Omgevingsvisie, die ten behoeve van de vaststelling is aangeboden aan uw raad. Er is een tender uitgeschreven voor de realisatie van grondgebonden zonneparken, ingediende initiatieven zijn afgewogen en een aantal vergunningstrajecten is gestart en zijn c.q. worden binnenkort afgerond. In januari hebben wij uw raad in een raadsinformatiebrief toegezegd het proces van de eerste tender te zullen evalueren, zodat overwogen kan worden om een tweede tender te starten. In de afgelopen periode heeft echter een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden, die tot een heroverweging voor nieuwe ontwikkelingen leiden.

Resultaten zonne-energie in Goirle op schema

In Goirle is volgens de cijfers van de klimaatmonitor in 2020 voor 41 TeraJoule (TJ) aan elektriciteit met zon op dak opgewekt. In de nota Zonnewijzer en Windrichting is als uitgangspunt genomen dat in 2030 $\frac{2}{3}$ van de daken voorzien is van zonnepanelen (naar schatting 51 TJ). Het ziet er op basis van de cijfers naar uit dat dit zeker zal worden gehaald. Voor 2030 was in deze nota 18 hectare aan zonneweide ingeschat. Met de lopende projecten van de eerste tender kan ook deze inschatting worden waargemaakt.

Elektriciteitsnet bijna vol

In de afgelopen periode is zo voortvarend met zonne-energie aan de gang gegaan, zowel met zon op dak als met zon op veld, dat het netwerk vol raakt. In de regio Hart van Brabant is de opgave om in 2030 1,2 Terawattuur (TWh) op te wekken. Enexis heeft aangegeven dat nu in 2021 al 58% van deze opgave is bereikt. Station Tilburg-zuid, waar Goirle op aangesloten is, transporteert nu al 446 Megawatt (MW) en er zit nog 71 MW in de pipeline. Daarmee bereikt dit Hoogspanning-Middenspanning-station (HS/MS-station) zijn limiet voor teruglevering en heeft Enexis netwerkschaarste afgekondigd. Op lange termijn komt er voldoende capaciteit beschikbaar om de REKS-opgave op het netwerk een plaats te bieden, als Enexis en Tennet het netwerk gaan uitbreiden en als systeem efficiëntie wordt toegepast. Voor dit moment raakt het net echter vol.

Ondernemers kunnen voorlopig geen zon op grote daken aansluiten

Onze ondernemers krijgen van Enexis het bericht dat ze op dit moment niet kunnen aansluiten. Wel voor eigen gebruik (opwek van energie achter de eigen aansluiting, in overleg met Enexis), maar het terugleveren van elektriciteit is op dit moment niet mogelijk. Enexis hoopt dat er volgend jaar wat ruimte komt op het net, maar is hierbij ook afhankelijk van Tennet. In 2025/2026 wordt door Tennet aangegeven dat er significante uitbreiding van de landelijke netcapaciteit te verwachten is. Door Enexis is een handleiding ontwikkeld om te zoeken naar slimme oplossingen voor de meter (https://www.enexisgroep.nl/media/3205/1821013-efficient-gebruik-elektriciteitsnet_presentatie-final_.pdf). Het college staat in nauw contact met Enexis en de ondernemers en volgt de ontwikkelingen op de voet.

Aansluiting van nieuwe zonneparken is niet mogelijk

Ook voor grondgebonden zonneparken geldt dat de netwerkschaarste op dit moment een probleem vormt. Niet voor de lopende projecten van de 1^e tender (Gorps Baantje, Beeksedijk en Waterzuivering Riel) en de lopende zonneparken kleiner dan 1,5 ha (Abcovensedijk en Gilzerbaan), maar wel voor nieuwe projecten zowel klein- als meer grootschalig.

Geen beperkingen voor zon op dak bij woningen

Zon op dak op woningen blijft wel mogelijk, ook bij onze grotere nieuwbouwprojecten aan de Zuidrand en in Bakertand, omdat netwerkschaarste alleen van toepassing is voor aansluitingen groter dan 3x80A (zon op dak bij woningen zijn kleinverbruik aansluitingen met maximaal zo'n 200 panelen, afhankelijk van de ligging en grootte).

Het college heeft besloten geen ruimte te bieden aan zonneparken buiten de REKS

Wij vinden het belangrijk dat zon op dak voorrang heeft en houdt. Dit is immers stap 1 van de zonneladder. Voorkomen moet worden dat zon op bedrijfsdaken nog verder belemmerd wordt door de aanleg van zon op veld. In de REKS is al bepaald dat tot aan de vaststelling van de REKS 2.0 nieuwe initiatieven voor zonnevelden in het buitengebied zullen worden afgehouden. Alleen voor lopende initiatieven en voor nieuwe initiatieven in de hub's, op bedrijventerreinen, langs de Rijksweg, op verweesde gronden, op vuilstortlocaties, op vloedvelden, boven parkeerterreinen en in de ja-mitsgebieden kan ruimte worden geboden. Nu er transportschaarste is afgekondigd, is het college van mening dat ook voor zonneparken kleiner dan 2 ha in het buitengebied, die buiten de kaders van de REKS vallen en niet uitsluitend voor eigen gebruik zijn, een pas op de plaats gemaakt moet worden. Wij hebben dan ook besloten verzoeken voor deze initiatieven tot 2023 ook niet meer in behandeling te nemen.

Voorlopig geen tweede tender

Gelet op het voorgaande zal een eventuele tweede tender de komende jaren niet aan de orde zijn. Voorafgaand aan een nieuwe tender zal het Afwegingskader zonneparken geëvalueerd moeten worden. De ervaring met de nu lopende vergunningsaanvragen zal daarin moeten worden meegenomen. Met het besluit om in ieder geval de komende 2 jaar een pas op de plaats te maken voor de ontwikkeling van grondgebonden zonneparken in ons buitengebied, is de noodzaak om de evaluatie op korte termijn uit te voeren minder groot. Het college wil deze evaluatie daarom doorschuiven tot de REKS 2.0 in 2023, zodat de opgedane ervaring en de nieuwe regionale afspraken optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd.
